

Opis a pestovanie cédra

Druh bol prvýkrát popísaný v roku 1757 Christophom Jacobom Trewom (1750-1773). Céder (*Cedrus*) je rod dlhovekých ihličnatých vždyzelených stromov. Patrí do čeľade borovicovitých , do podčeľade jedľové *Abietoideae*. Pochádza z hornatých oblastí Libanonu, Sýrie, Turecka, Cypru, Maroka, Alžírska a z Himalájí. Dosahuje výšku 20m - 40 m. Hrúbka kmeňa môže dosiahnuť okolo 3 m a strom sa môže dožiť až 1000 rokov. Mladšie, rýchlo rastúce stromy majú pyramidálne korunu , starším sa koruna u niektorých druhov rozšahuje a dostáva široký dážnikovitý tvar, vetvy rastú vo vodorovnej polohe. Rastú v nadmorských výškach od 1400

do 2500 m n. m. Drevo stromov je veľmi pevné, odolné proti hmyzu a hubovitým chorobám. Ihličie je špirálovito usporiadané a lúčovito odstáva na dlhých konároch, na kratších vetvičkách je husto natlačené pri sebe. Tuhé ihličie je troj alebo štvorhranného prierezu, zakončené hrotom. Prieduchy majú zvrchu aj naspodku, dva malé živicové kanáliky na okrajoch. Ihličie postupne opadáva po 3 až 6 rokov, produkuje veľa silice. Šišky rastú jednotlivito vzpriamene na vrcholoch krátkych vetvičiek. Samčie sú štíhlejšie, 5 cm dlhé, obsahujú veľké množstvo peľu. Samičie sú vajcovitého až valcovitého tvaru a sú veľké 5 až 10 cm, majú veľké a drevnaté semenné šupiny.

Fragaria.sk

Rod céder je delený do troch až štyroch druhov:

- céder atlaský, atlantický *Cedrus atlantica* - výskyt Maroko, Alžírsko
- céder himalájský *Cedrus deodara* - výskyt Afganistan , Pakistan , India , Nepál , Čína
- céder libanonský *Cedrus libani* - výskyt Libanon, Sýria, Turecko, Cyprus
- céder krátkolistý *Cedrus brevifolia* - výskyt Cyprus

Fragaria.sk

Fragaria.sk

[Fragaria.sk](https://www.fragaria.sk)

Céder libanonský

Národný strom Libanonu, rastie v nadmorských výškach 1400 až 2000 m n. m., často už v subalpínskom stupni s niekoľko mesačnou snehovou pokrývkou s mrazmi pod -30°C . V biblických dobách bol hojne rozšírený, postupne bol však bol pre svoje cenné drevo takmer vyrúbaný. Drevo z cédra libanonského bolo od pradávna veľmi cenené. Podľa biblických prameňov bolo drevo z tohto stromu používané pri stavbe jeruzalemského chrámu kráľom Šalamúnom. Boli z neho zhotovované najlepšie lode vrátane sťažňov, nábytok a napr. aj skrine na knihy, v ktorých boli uchránené pred hmyzom. Pre svoju vôňu sa dreva sa používalo k vykurovaní chrámov. Živicou alebo cédrovým olejom sa napúšťali predmety aby boli trvácnejšie, extrakty z dreva sa lokálne používa na liečbu rán a rôznych neduhov.

Céder himalájsky

Národný strom Pakistanu a posvätným stromom uctievaným v hinduizme. Céder himalájsky rastie v oblasti od západného Nepálu až k východnému Afganistanu , v nadmorskej výške 1200 až 3000 metrov. Prospieva mu mierne vlhké podnebie. Za optimálnych podmienok dorastá do výšky vyše 60 metrov. Ihličie je tmavo zelené, dlhé 2,5 až 5 centimetrov. V Indii sa

drevo cédro používa pre stavbu lodí a pre svoj vysoký obsah aromatických látok tiež v ajurvédскеj medicíne. Po celom svete je pestovaný ako okrasný strom v mnohých varietách.

Céder atlaský

Neopadavý ihličnan, ktorý pochádza zo severnej Afriky z pohoria Atlas. Dnes býva bežne vysádzaný v parkoch a záhradách, a to aj v rôznych kultivovaných formách. Dorastá v oblasti svojho pôvodu do výšky 50 metrov, v strednej Európe maximálne 30 m. Ihličie je až 3 cm dlhé, tmavo zelené. Céder atlaský potrebuje pôdu bohatú na živiny (vápenaté živiny). Vyhovujú mu tiež dlhé zimy s dostatkom snehu a suché, teplá leta. V strednej Európe však mrazivej zimy môžu céder poškodzovať.

Pestovanie

U nás pestované cédre v priebehu tuhých zím namrzajú. Zvlášť mladé stromčeky pestované navyše v nevhodných podmienkach zmrznú úplne. Z hľadiska pôdnych požiadaviek im treba dopriať vlhkú, ale zároveň dostatočne priepustnú pôdu na chránenom stanovišti. Potrebujú ochrániť ako pred zimnými mrazivými vetrami, tak pred zimným aj predjarnom období slnečným žiarením prichádzajúcim z južnej strany.

